

GRONINGE N

AFDELINGSORGAAN
NEDERLANDSE
GENEALOGISCHE
VERENIGING
AFDELING GRONINGEN
2017 JAARGANG 24

www.ngv.nl/wwwGRN/

GroninGEN

wordt uitgegeven door de **NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging)** afdeling **Groningen** en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

GroninGEN wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV-afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren via een bijkomend of gezins lidmaatschap van de afd. Groningen à € 11,00 per jaar, aan te vragen bij de landelijke ledenadministratie NGV, Postbus 50, 3980 CB Bunnik.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen door overmaking van € 10,00 op rekening NL38 INGB 0005 563062 t.n.v. van NGV-afdeling Groningen te Ten Boer, onder vermelding van 'Abonnement GroninGEN'.

Oude nummers

Losse nummers 2013 t/m 2017 kosten € 4,00 en volledige jaargangen € 10,00, inclusief porto.

Losse nummers eerdere jaren kosten € 1,00 per stuk en € 2,00 per jaargang, exclusief porto. Te bestellen door overmaking op genoemde bankrekening, o.v.v. de gewenste nummers of jaargang(en).

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen krijgen een auteurs-exemplaar.

Meerdere exemplaren te verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Voor **spelregels**, **verantwoordelijkheden** en **advertentiemogelijkheden**: zie onze website.

Website afdeling Groningen:

www.ngv.nl/wwwGRN/

Voorwoord

Johan Waterborg, redacteur

Op het moment van schrijven raast de eerste (en wat ondergetekende betreft ook laatste) herfststorm over ons land. 't Is weer voorbij die mooie zomer' zullen we maar zeggen. September is traditioneel de maand waarin scholen, kantoren, kerken, clubs en verenigingen weer op gang komen. Sommigen vlot & soepel, anderen met wat meer gepiep & gekraak. Laten we de NGV maar ergens in het midden plaatsen.

Wie enigszins bekend is met het reilen en zeilen van andere afdelingen weet dat men vrijwel overal te kampen heeft met een tekort aan bestuursleden, redactieleden en andere vrijwilligers. In vrijwel elk voorwoord van ieder afdelingsblad vindt u de laatste jaren gelijksoortige oproepen aan leden om zich te melden als bestuurslid of om zich anderszins in te zetten voor de vereniging. Bij uitblijven van resultaat wordt hier en daar gedreigd met het stopzetten van het blad of het opheffen van de hele afdeling. Aan dreigementen ga ik niet beginnen. Het haalt niets uit en komt bovendien zo onsympathiek over. Aan een oproep richting u als leden, hoe clichématig ook, ontkom ik echter niet.

In Groningen hebben we ons de laatste jaren heel behoorlijk kunnen redden, maar nu wordt het ook hier lastiger. Ons bestuur zou erg gebaat zijn met een extra lid. Bestuurservaring bij een forse multinational is echt niet nodig. Wie van goede wil is en het leuk lijkt om bij nieuwe ontwikkelingen binnen de NGV betrokken te zijn is van harte welkom.

Ook de redactie van het voor u liggende blad is inmiddels een tikkeltje onderbemand geraakt. Henk Hartog zal gezien zijn gezondheidstoestand in ieder geval de komende tijd niet actief betrokken zijn. Henk heeft vanaf dag één de redactie aangevoerd en was bijna een kwart eeuw de stuwende kracht achter GroninGEN, het blad dat door sommigen nog steeds HuppeldePup genoemd wordt. Dat het nog even zoeken is naar een nieuw evenwicht moge duidelijk zijn.

Redactielid Arie Buurma zwaait af, waarbij wij hem natuurlijk hartelijk danken voor zijn inzet. En toen waren er nog twee... Net als het bestuur kan ook de redactie wel wat verse instroom gebruiken. Als het u leuk lijkt; aarzel niet (te lang) en spreek, bel of mail een redactielid!

Terug naar de inhoud! U bent tenslotte geen lid of abonnee om alleen maar te lezen over organisatorisch ongemak. Na deze taaie eerste bladzijde volgen de pagina's met het genealogisch interessante vlees op de botten waar het ons allen uiteindelijk om gaat.

Veel leesplezier!

Afdelingsprogramma

Alle bijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsdediep: vijf minuten lopen vanaf bus – en NS-station. Toegang is gratis. Aanvang 20.00 uur (zaal open vanaf 19.30 uur).

Het lezingenprogramma van NGV afdeling Groningen, Stad&Lande en RHC Groninger Archieven voor het najaar 2017 ziet er in het kort zo uit. Voor nadere informatie zie de websites van de organiserende verenigingen en instellingen.

Woensdag 18 oktober - Avond rond Historisch Jaarboek Groningen met Bjorn Quanjer over de fiets in Groningen in de begintijd en Jim Klingers over de bouwhistorische zoektocht naar Huize de Groninger Punt bij Glimmen (beiden schreven artikel voor jaarboek).

Woensdag 1 november - Avond rond Slag bij Heiligerlee met Simon Groenveld en Oebele Vries.

Woensdag 22 november – Bertus Fennema zal die avond praten over de architect van Elmpt.

Woensdag 13 december – Marnix Deterd Oude Weme zal zich bezig houden met de geschiedenis van de Hunze en het Hunzedal.

Naast de lezingen is er ook een **Afdelings-Leden-Vergadering**:

Zaterdag : 11 november 2017

Aanvang : 13.30 uur

Thema : **Afdelings-Leden-Vergadering**

Agenda : **(onder voorbehoud)**

- 1- Opening en vaststelling van de agenda.
- 2- Mededelingen.
- 3- Notulen Afdelings-Leden-Vergadering van 8 april 2017.
- 4- Bestuursverkiezing.
- 5- Begroting 2018 van de afdeling.
- 6- Algemene Vergadering NGV.
- 7- Webstek afdeling Groningen en Facebook.
- 8- Rondvraag en sluiting.

De agendastukken worden op de Afdelings-Leden-Vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken van te voren telefonisch of per email aan te vragen bij de (waarnemend) secretaris dhr. E.M. van Koldam. Het emailadres is: secretaris@groningen.ngv.nl.

Na het bestuurlijke gedeelte zal er een lezing zijn. Albert Beuse, hoofd studiezaal Groninger Archieven, zal spreken over de nieuwste ontwikkelingen bij de website Alle Groningers.

Agenda

14 okt. **Dag van de Groninger Geschiedenis 2017**, de 31ste editie. Het landelijke thema is Geluk. Het programma van de dag is te bekijken op www.dagvandegroningergeschiedenis.nl
Zoals gewoonlijk vindt de dag plaats bij de Groninger Archieven op het Cascadeplein te Groningen.

27 okt. **Ahnen - & Bücherborse** in het Kreis – und Kommunalarchiv te Nordhorn. De Emsländischen Landschaft e.V. is de mede organiserende instantie. De beurs duurt van 14.00 uur tot 17.00 uur. Zie voor nadere aanvullende informatie het volgende emailadres www.emslaendischen-landschaft.de

25 november. De **Algemene Vergadering van de NGV** in Driebergen.

Digitaal toezenden GroninGEN (herinnering)

In het vorige nummer van GroninGEN hebben wij de mogelijkheid genoemd om GroninGEN vanaf 2018 digitaal te ontvangen. Verscheidene mensen hebben zich aangemeld. Hartelijk bedankt. Desondanks willen wij deze mogelijkheid nog een keer onder uw aandacht brengen. Zendt u daartoe een email met uw naam, lidnummer en natuurlijk uw emailadres naar redactie@groningen.ngv.nl Indien uw emailadres wijzigt moet u dat ook aan ons doorgeven zodat wij het kunnen aanpassen. Dat is uw enige verplichting in deze. Uw aanmelding ontvangen we graag uiterlijk 15 november 2017. Voor de voordelen die het u en de Afdeling brengt verwijzen wij u graag naar het vorige nummer van GroninGEN.

Namens Bestuur en Redactie,

Johan Waterborg en Tobias Wagenaar.

Verenigingscentrum.

Ons verenigingscentrum is inmiddels verhuisd. Vanaf nu kunt u het bezoeken. Het adres is Kosterij 3, 3981 AJ Bunnik. Telefoonnummer 085-1051199. Daarnaast is hier ook het secretariaat van de NGV gehuisvest. NGV, Postbus 50, 3980 CB Bunnik. De openingstijden zijn elke donderdag en 2de zaterdag van 10.00-16.00 uur. Bij het VC bevinden zich een aantal belangrijke collecties van de NGV, zoals de bibliotheek met boeken en tijdschriften, maar ook bidprentjes en overlidensknipsels. Voor nadere informatie over alles wat er is – kijk op de website en/of gebruik deze link – www.ngv.nl – en klik vervolgens op het kopje Verenigingscentrum. En er gaat een wereld voor u open !

Foto van het nieuwe verenigingscentrum te Bunnik.

Naamlijsten XLVII

Willem G. Doornbos, Groningen

Schatregister Saxuumhuizen, 1740 (1)

Landerijen volgens schadregister tot Saexumhuizen 1740 opgemaakt

Namen der gebruikers // groote der jucken // wie eigenaars van't landt zijn

Rinne Tammes	63	de provincie, is behuist
Jan Claessen	36	de pastorie tot Saexumhuizen
Ariaen Reinties	49	Dijxterhuis 21 $\frac{3}{4}$ onverschieden in 26 $\frac{1}{2}$ juck; raetsheer Keyser 9 past. Stheman 5 Burmania 11 $\frac{1}{2}$
Luilt Luies wed.	74	de prov., juck selver 31 jucken, stad

Tjaart Miggeels	53	deese plaetse wordt noch door de gesamentlijke eygenaren in de mande beseeten
Heere Peters	42	mevrouw Burmania
Bastiaen Breuls	64	de provincie
Jacob Meints	41	pastor Stheeman
Derk Dercks	68	mevrouw van Menkema
Cornelijs Meertens	59	
Haie Dercks	65	eygen. selfs en verscheyde andere, maer staat het huis op 40 juck, welke door Tiaart Migheels en na dies doot door sijn soon sijn aengekogt als 1684 negen juck, 1699 tweentwintigh, 1715 negen juck
Hibel Jans	43	hopman Hulsebos, juck het huis onder Eenrum
Jan Hindriks	33	pastorie van Saexumhuisen
Melle Peters	37	pastor Clants erfg. zijnde praebende
Warner Harems	12	het huis onder Den Andel
Jan Benes wed.	16	provincie, het huis in Den Andel
Melle Clasens wed.	11	Renger Rikels en Sijmen Cornelijs
Berent Derks wed.	13	Hr. van Thedema, onbehuist
Roebert Jans	22	mevrouw Burmania, gesworen Ripema
Frerik Cornelijs	7	het huis onder Eenrum
Tonnijs Clasen	16	Formeer
Tonnijs Remkes	6	kosterie

(1) GrA, Menkema Dijksterhuis [623], inv. nr. 144 (vroeger inv.nr. 82) 2de pak, 1740.

Sinterklaas Kapoentje... Niclaes Capoen in Groningen, midden 17^e eeuw

door

Petronella J.C. Elema

Een klein overzicht van een gezin Capoen dat in de 17^e eeuw in de stad Groningen woonde. De laatste nazaat, een zoon Peter Claassen Capoen, woonde in 1666 in Giethoorn. Ik heb hem daar niet meer gevolgd.

Dank ben ik verschuldigd aan de heren A. van der Laan te Heiloo en Fred Wiersema te Belmont (MA), VS, voor hun commentaar en enkele aanvullingen.

Claes Capoen, lidmaat op belijdenis Groningen (als: Niclaes Capoen) juni 1640, schoenlapper (1646), tr. 1. [voor aug. 1638] Maijcke Peters, overl. voor 1654, tr. 2., otr. Groningen 26 aug. 1654 Dewertjen Tonnis, van Vliedorp.

Niclaes Capoen werd in Groningen lidmaat op belijdenis in 1640. Ik vond hem niet vermeld als burger, althans niet met (een variatie op) de naam Capoen.

Claes Capoen [Cappoen] was in ieder geval tweemaal gehuwd. De dochter Maria uit zijn eerste huwelijk trouwde reeds in 1649, zij kan een dochter van Maijcke Peters zijn geweest, maar ook een kind uit een nóg eerder huwelijk. Claes en Maaïke kwamen in 1638 reeds als echtpaar voor, maar ik heb niet kunnen achterhalen of ze hier getrouwd zijn. Die dochter Maria stierf klaarblijkelijk kort na haar tweede huwelijk in 1653; haar weduwnaar hertrouwde reeds in 1655, en Claes Capoen liet in 1657 uit zijn [tweede] huwelijk opnieuw een dochter Maria dopen.

Dat Maijcke het patroniem Peters droeg, blijkt uit een akte van 1650. De tweede vrouw, Dewertjen Tonnis, werd bij de ondertrouw vertegenwoordigd door Claes Abels' vrouw, en Claes door zijn schoonzoon Davidt Piccar (waaruit duidelijk wordt dat Maritje Claessen een dochter van Claes was, ook al kwam zij niet met familienaam voor).

Claes en Maijcke waren (zoals gezegd) medio 1638 reeds gehuwd. Toen leenden Claes Kappuen en Maecken e.l. woonachtich op de Nije Wech van Jacob Roeleffs schuitenschuiver en Jantien e.l. 50 dael. à 7%, met als onderpand seekere caemer and hofjen soo sij tegenwoordich selfs eijgedomleijck gebrueicken en bewoonen. (1)

Claes was, blijkens een akte van 1646, schoenlapper [d.i. niet zozeer schoenmaker als wel reparateur]. Claes Cappoen schoelapper ende Maijcke e.l. bij de Nijewech bij die drie moelen barch, leenden toen van mr. Egbert Dercks snijder en Swaentien e.l. 300 dael. à 6%.

Onderpand was haer hujs op de Nije wech op eijgen gront staende soo sij self bewonen. (2) Zij zullen dat geld nodig gehad hebben voor de (groepsgewijze) aankoop van grond bij hun woning. Eind juli 1646 werd de volgende akte opgemaakt:

Arent Jansen, Jan Jansen voor hemzelf en als lasthebbende van zijn broeder en zuster Cornelis en Rieneke Jansen, alsmede Egbert Jansen voor hemzelf, Isack Jansen en Annetien Jansen e.l., tezamen kinderen en erfgenamen van wijlen Jan Arents en Albertien in leven e.l., verkopen aan Jan Claesen en Geertien Jansen e.l., Claes Capoen en Maijcke Peters e.l., Henrick Lammerts en Geesien Berents e.l. mitsgadert Evert Berents, soodaene gronden als zij tot dusver van Jan Jansen Maben erfgenamen in het gebruik gehad hebben ten Z. van de wateringe doorgaende tussen de heemsteden van de verkopers in de Briede ganck, en de heemsteden die de copers gebruiken bij de Olde Meulenborch met de Nije Wech op't Schuitendiep gelegen, zoals Jan Jansens Maebe deselve heemsteden van de provintie an sich bekoomen heeft volgens verzegeling van 2 juni 1627. Bedongen werd dat Claes Capoen sijn huijsstede zoveel als anderen tot middel in de wateringe uitstrecken sal. (3)

Deze lening was begin mei 1650 afbetaald, aangezien de schuldbekentenis toen werd geroeyeerd. Het ligt voor de hand dat het geld werd gerealiseerd door het verkopen van een deel van hun erf: Claes Capoen en Maijke Peters e.l. verkochten toen aan Hillebrant Jansen en Aeltjen Landts e.l. alsoodane ledige gront of hoffstede als de verkopers achter haer behuisinge op't Schuitendiep bij de olde meulendrift staende hebben, zijnde vrij eigen grond, zo breed als hun behuizing is en strekkende tot aen de wateringe ofte sloote. Zwetten daarvan waren ten N. Julle Boelens, ten O. Jan Menckens, het huis van de verkopers ten Z. en ten W. Hindrick Lamberts. Prijs niet genoemd maar voldaan. (4)

In 1659 woonde Claes Capoen nog altijd aan de Oude Nijewech en wel aan de noordzijde. Volgens een bevolkingslijst van dat jaar werden Jan Sickens, Claes Capoen, Trine Arys, Cathaleine en Redmer Jans tezamen aangeslagen voor een betaling aan de burgerwacht; denkelijk woonden zij in één complex woningen. (5)

Claes Capoen alhijr binnen Groningen en Peter Claesen Capoen tot Geethoorn bij Steenwijk als vader en soon verkochten in 1666 twee camers an malkanderen onder een dack op eijgen grondt, op de Olde en Nieuwe Wech staende, aan Claes Boelens en Wilte Hindricks e.l. op't Schuijtendiep woonachtig. Zwetten ten N. en O. de erfgenamen van vaendrich Nijenhuis, ten Z. de wech, en ten W. Hendrick watermender. Prijs niet genoemd maar voldaan. (6) Hieruit blijkt het bestaan van een zoon die niet in Groningen woonde, mogelijk de laatst overlevende van de kinderen? Ik plaatste hem in de lacune tussen de oudste Maria en de in 1644 geboren Margriete.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 Maria [Maritje] Claessen, geb. 1625-1630, overl. voor maart 1655, tr. 1., otr./tr. Groningen (voor haar Harmen Sickens goede vriend) 6 jan./23 jan. 1649 Adriaen Jansen, tr. 2., otr. Groningen 24 sept. 1653 Davidt Piccard [Pica, Picar], ruitr onder ritmr. Van der Wenge (1666); hij hertr. (a) Groningen 31 maart/9 mei 1655 Helena Brughbaers, (b) Groningen 23 dec. 1665/13 jan. 1666 Grijtien Jansen, en (c) Groningen 19 mei/25 juni 1666 Swaentien Bernardi. Claes Capoens dochter Maria, toen nog ongehuwd, had zich in 1644 verdienstelijk gemaakt door Hille Egberts in haar ziekte op te passen. Toen Hille's inboedel na haar overlijden werd geveild, had Maria nog f 6 aan loon te vorderen, en een Aeltien Caspers zelfs f 9. (7) Het echtpaar Adriaen Jansen en zijn vrouw Marije op de Nije Wegh woonachtig

leende kort na hun huwelijk honderd Daler tegen 6 % rente van Egbert Dercx en Swaentien e.l. Het onderpand werd gevormd door het huis waarin zij woonden, en bovendien stelde zich borg Claes Cappoen oock op de Nije Wegh, zijnde Marijes vader, samen met zijn huisvrouw oock Marije genaemt. (8) De namen Maria en Maijcke zijn in principe inwisselbaar; er staat niet dat de huisvrouw van Claes Capoen de moeder was van zijn dochter (het kan, maar hoeft niet).

2 Peter Claesen Capoen, in 1666 woonachtig te Giethoorn.

3 Margriete Capoen, ged. Groningen A.K. 23 okt. 1644 (op de Nieuwe Wech).

Uit het tweede huwelijk:

4 Maria Cappoen, ged. Groningen A.K. 12 aug. 1657 (op d' Nije Wech).

Een niet thuisgebrachte naamgenote was:

Trijntje Jansens Capoen, tr. Lieroord 13 mei 1660 Geert Freerichs, van Cloppenburg, soldaet onder commandeur Rudolph de Sijghers.

Zij lijkt een generatie jonger te zijn dan Claes, maar gezien haar patroniem kan zij geen dochter van hem geweest zijn.

Noten

- (1) GrA, Volle Gerecht van de stad Groningen, Toegang 1534, inv.nr. 3952, RA III x 18, fol. 251vo, 23 aug. 1638, gereg. 24 aug. 1638, gecancelleerd vertoond 19 juli 1642.
- (2) GrA, Volle Gerecht van de stad Groningen, Toegang 1534, inv.nr. 3960, RA III x 26, fol. 105vo, 2 mei 1646, gereg. 25 mei 1646, gecancelleerd vertoond 2 mei 1650.
- (3) GrA, Volle Gerecht van de stad Groningen, Toegang 1534, inv.nr. 3960, RA III x 26, fol. 188, 30 juli 1646.
- (4) GrA, Volle Gerecht van de stad Groningen, Toegang 1534, inv.nr. 3964, RA III x 30, fol. 431, 3 mei 1650.
- (5) De burgerv aandelen van de stad Groningen : een bevolkingslijst uit 1659 / W.G. Doornbos en D.F. Kuiken (Groningen 1993), blz. 16.
- (6) GrA, Volle Gerecht van de stad Groningen, Toegang 1534, inv.nr. 3981, RA III x 47, fol. 282vo, 22 febr. 1666.
- (7) GrA, RA III l 11, fol. 244vo; aanslag van beschrijvinge Hille Egberts goederen, 9 febr.-23 maart 1645.
- (8) GrA, Volle Gerecht van de stad Groningen, Toegang 1534, inv.nr. 3963, RA III x 29, fol. 274vo, 14 maart 1649, gereg. 1 mei 1649.

Gerhard Boekholt en zijn vrouwen (1).

Abraham van der Laan, Heiloo (bram.vanderlaan@quicknet.nl)

Inleiding

Voor de inleiding verwijs ik naar GroninGEN januari 2017, jaargang 24 nr. 1.

Uitgangspunt voor dit overzichtje was de vermelding in Duinkerken over:

BOEKHOLT, Gerhardus, ov. plm. 1625. P. Beerta 1608, Kropswolde 1620- ov. x Stijne Weemhof, ov. plm. 1616, d.v. ds. Gerhardus te Winschoten.

Duinkerken heeft zowel Gerhardus Boekholts eerste vrouw Wubken N.N., als zijn derde vrouw Agneske Asswerus gemist. En hij heeft voordat hij in Beerta predikant was, eerder als predikant in Vriescheloo gestaan.

Genealogie (2) Boekholt.

I N.N. (Mogelijk Harmen) Boekholt, tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

- 1 Gerhard Boekholt, volgt II.1.
- 2 Harmen Boekholt, volgt II.2

II.1 Gerhard Boekholt, predikant (3), overl. voor 21 juni 1626, zoon van I, tr. 1^e (voor 1609) Wubken N.N., overl. tussen 16 februari 1609 en 10 april 1613, tr. 2^e (voor 10 april 1613) Stijne Weemhof, overl. voor 8 mei 1617, dochter van Gerardus Weemhof (4) en N.N., tr. 3^e (voor 8 mei 1617) Agneske Asswerus, w.s. dochter van Henricus Assuerus, predikant, en Alijt N.N. Agneske (Agnete) hertr., otr. Groningen 30 december 1627 Johan Schenk, van Vastenowe, rijksmuntersgezel.

Het patroniem (of familienaam?) van Agneske (Agnete) Asswerus wordt pas genoemd wanneer zij in Groningen hertr. met Johan Schenk. De derde vrouw van Gerhard Boekholt, Angnete Asswerus zou logischerwijs een dochter van de vorige dominee van Beerta kunnen zijn. Die heette Henricus Assuerus. Helaas is er erg weinig over die predikant bekend.

Groningen 28 november 1623 (5) In saecken Gerhardi Boeckholt pastoor toe Cropswolde impt. contenderende tegens d' andere creditoren vann Ello Reints verweerderenn tott preferentie met 200 daler bij voors. Elle Reints des impts. huisfrouwen stieffvader continuerende in der selver quasi tutela opgeboert ende niet weder uithgekeert, in welcke questies de drost Wolter Sigers op den 18 octob. laestledenn een sententie gegevenn ende den impt. verclaert tott zijn conclusie niet gerechtiget, daarvan deselve impt. als sich beswaeret holdende an d' h.heren Borgemrn. ende Raedt heefft geappelleert, d' h.h. voors. gevisiteert de proceduiren primae instantiae ende gesien de acte bij dewelcke partijen verdere gravaminis et salvationis respective renuncieren op alles gelettet, kennen rechts wegenn datt de sententie a qua te

reformerer zij ende deselve reformerende verclaren datt denn appellantis den appellatis te prefereren zij.

Elle Reints was volgens bovenstaande acte de stiefvader van de huisvrouw van Boeckholt.

Boeckholt was destijds gehuwd met Agneeske Assueri. Dus dan zou de echtgenote van Elle Reints (dat was een Alijt) haar moeder zijn en gehuwd geweest met Assueri?

De eerst bekende akte waar Ello Reints en Alijt voorkomen is Beerta 10 juni 1609. Dit echtpaar komt voor in het artikel Stuu (6). Dat zou kunnen betekenen dat Henricus Assuerus voordien is overleden.

Samen komt dit echtpaar nog voor in Beerta op 19 december 1614 Tammo Haeijenß, voor Bauwe, zijn vrouw, verkoopt aan Ello Reentz en Aleijth (ehel.) een half schip zoals Tammo 16 december heeft gekocht van Waepko Haeikens.

Duinkerken heeft: ASSUERUS, Henricus. Osenbargensis. P. Emmen 1600, Beerta 1602- na 1606.). Zou Osenbargensis misschien duiden op Osenbrugge/Osnabruck, en kwamen hij en zijn familie daar vandaan?

###

Groningen 27 oktober 1627 Johan Schenck van der Vastenuouwe rix munter geselle present in Ebbinge strate ende Angnete Assweris wedewe van Geradus Boeckholtz absent daer Hindrick Jansen vlees hower ant Vismarkt voer presenteerde wort de procl. gecons. Huwelijk 30 december 1627.

Maria Knijphusen liet in Groningen 11 oktober 1666 Jacobus dopen, in onecht geboren kind van Joannes Schenck.

###

Beerta 16 februari 1609 (7) Gerhardo Bochohltt, pastoor te Beerta, en Wubken (ehel.), zijn schuldig aan de mannen Sibbell Tijabbens en Rewen Ulbens 100 dalers.

29 januari 1611 (8) Brief van de kerkvoogden en eigenerfden van Vriescheloo aan de drost van Wedde (als kopie bij een brief van de drost aan de stadhouder, geschreven 4-2-1611).

... dat wir unsern gewesenenn pastor jetz inn die Beerta staende, widerumb beroepen ... und imfall Bockholt nicht toleriert werden mochte ...

Winschoten 10 april 1613 Johan (9) Roellefs mollner der ijunger en Frouwe el. verkopen aan Gerardo Boeckholt pastori in de Beertta en Stijnen el. 14 embder gulden jrl. rente, af te lossen met 90 enckelde rijks daleren, borge Dijut kuper als Vrouwen vader.

Winschoten 8 mei 1617 (10) Tonies Jansen backer en Tijesken el. verkopen aan Gerhardo Boickholt pastorn in de Beerta en Agnescken el. 14 embd. gl. jrl. rente, af te lossen met 90 rixdaler.

Winschoten 9 juli 1619 (11) Gerardus Boickholt pastor en Agnesche el. verkopen aan Gerdt Gerardi Wemhofs, Nanno Reintz en Luppō Tijes als voormond en voogden over s. Stijnen Gerardi nagelaten onmondige kinderen, een rentebrief van Tonijes Jansen backer en Tijeschen el., holdende op 90 rixdaler.

Winschoten 3 juni 1619 (12) Gerardus Boeckholt pastor ter ener en zijn huisvrouw Angeneeske ter anderen laten een testament opmaken, de goederen zullen half en half zijn, eventuele zoons en dochters zullen gelijke sibbe zijn, de boeken zijn voor de zonen als die studeren willen.

Winschoten 9 juli 1619 (13) Geerdt Gerardus Weemhof, Nanno Reijndtz en Luppō Thijes als voormond en voogden over zal. Stijne Gerardus nagelaten onmondige kinderen, verklaren uit handen van Gerarde Bockholt pastor en Angeneeske el. ten volle hebben ontvangen, de nalatenschap van de pupillen zal. moeder Stijnen.

12 februari 1619 (14) In der schelinge tuschen de kerckvogeden van de Beerta appellanten ende Gerhardum Boeckholdt pastoer in de Beerta appellaet, questieus over d' opsegginge bij d' appellanten an den gereqrde. gedaen, omme sijn pastorije te verlaten op Petri ankohmende, tot welckes confirmatie d' impten. contenderen, krachtt resignatie bij den appellant gedaen den 17 aprilis 1618, daertegens d' appellatus voors. gehoert, sustinerende tot de voors. resignatie geconstringeert te wesen sonder consent van de gemeente, dewelcke hem appellaet well wilden holden, volgens d' onderteekende verklaringe in dato den 9 hujus, in welcke questie d' heer borg. Mello Conders drost den 10 januarij jungst een sententie gegeven, bij dewelcke partijen an de classis gewesen, d' h.h. Borg. ende Rhaedtt partijen respectie gravamina ende salvatien gehoert, kennen rechts wegen, datt de sententie a qua te reformeren zij, ende deselve reformerende, confirmeren de geschiene opsegginge, den appellaet voors. injungerende, omme ten volge de voors. resignatie de pastorie in de Beerta te verlaten.

29 mei 1619 (15) D' h.h. Borg. ende Rhaedt committeren den dienaer Jelto Coene omme sich te vervoegen inde Beerta, den gewesene pastoor aldaer wegen datt hie tegens haer E. bevell ende mandaet in de wehem gebleven is te roeven voor twintich goldt gulden, denselven met sijn goedt uith de voors. wehem te setten ende feitlicken depossideren, ende in cas van feitlicke oppositie ende resistentie denselven gewesene pastoor alhier mede te brengen.

7 september 1621 (16) Op de requeste van Gerhardo Boeckholt gewesene prediger in de Beerta, omme remis ende pardon van 't gene aldaer gepasseert was, ende admessie tot het predichamt toe Cropwolde, onder serieuze beloffte van sich voortan te holden ende dragen als een oprecht dienaer des Gotlicken woorts betaempt, mit onderwerpinge van de utersre straffe, is geapostilleert. D' h.h. Borgermrn. ende Raedt den inholt van desen geexamineert, hebben omme des suppls. soberen staet ende op hope van de beloffde beteringe, het gene gepasseert

is in die Beerta geboleert, ende 't selve den remonstrant gepardonneert onder beloffte nochtans bij den remonstrant gedaen, consenterende, voorts denselven omme eens toe Cropswolde te mogen predigen, omme dienvolgens op widere instantie van de gemeente op 't stuck van de vocatie naer behoirenn gedisponeert te mogen worden.

28 september 1621 (17) Op 't versoeck van de kerckvogeden toe Cropswolde omme consent tot de vocatie Gerhardi Boeckholt, hebben d' h.h. Borgermrn. ende Raedt gesien het advijs van den classe in dato den 24 huius desenn gediffereert ende den remonstranten geordonneert omme van den classe naerder verclaringe uth te brengen, namentliken off classis verstaet dat die voornoemde Gerhardus Boeckholt de gemene toe Cropswolde mit vrucht ende stichtinge can bedienen.

16 oktober 1621 (18) Op 't versoeck der kerckvogedenn ende ingesetenenn van Cropswolde bij requeste gedaen omme consent totte vocatie Gerhardi Boeckholt tott een prediger aldaer, hebbenn d' h.h. Borgermrn. ende Raedt gesien d' acte van de classe gepasseertt denn eersten ende noch naerdere van den 15 huius des remonstranten versoeck accorderende, denselven geconsenteert omme den gemelten Gerhardum Boeckholt tott een prediger te beroepen, dies datt de beroepinge verveerdigett zijnde alhier gebracht ende verthoont zall worden omme op d' approbatie derselver naer behoiren gedisponeert te mogen wordenn.

31 oktober 1621 (19) Op seker beroepinge vande ingesetenen ende inwoenderen des carspels Cropswolde anden E. Gerhardum Boeckholt tot een ordinaris pastoor ende prediger aldaer te hebben. D' h.h. Borg. end Raedt dese beroepinge gehoret hebben sich deselve gevallen laten ende mitz desen geaprobeert, geconfermeert ende bestediget.

Winschoten 21 juni 1626 (20) Jacob Gerhardus Boeckholt verklaart van Gerdt Gerhardus, Luppoo Tijes en Nanno Reintz als zijn gew. voormond, sibbevoogd en vreemde voogd te hebben ontvangen, de volkomen overlevering van alle goederen die zijn zal. olderen, als ook zijn zal. oom Berentz aan hem hebben nagelaten.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 Jacob Gerhardus Boeckholt.
Volgens Drs. O.D.J. Roemeling (zie: Ned. Leeuw 1970) zou Jacob geboren zijn uit het huwelijk van Gerardus Boeckholt en Stijne Weemhof. Dit lijkt mij onjuist, (Bram, april 2017) omdat Jacob op 21 juni 1626 (21) verklaart van zijn voorstanders te hebben ontvangen hetgeen hem aangeërfd is van zijn overleden ouders en zijn oom Berendt. Jacob zal dus eerder uit het eerste huwelijk stammen.
- 2 Hermannus Boeckholt, volgt III.1.

Uit dit huwelijk:

- 1 Harmen Harmens Boeckholt, volgt III.2.
- 2 Willem Harmens (mogelijk geh. met Swaentie Geerts).

III.1 Hermannus Boeckholt, chirurgijn, overl. voor 27 juni 1668, zoon van II, tr. 1^e Annichien N.N., overl. voor 21 maart 1655, tr. 2^e, otr. Scheemda 25 maart 1655 Margriete Pezenius, lidmaat te Midwolda 16 mei 1652 (Margareta Pezenius huisvrouw van Lippo Aeickens), dochter van Johannes Pitzenius, predikant (22), en Marretje Sibrands. Margriete was weduwe van Lippo Ayckes, overl. voor 21 maart 1655.

Groningen otr. 27 december 1651 Lippo Aikens, end Margareta Pezenius worden d'procl. gecons., p. attestatie van pastore Taleo Hildebrandi in Saxum.

Mogelijk is hij de Luppe Aeikes, snijder, die is begr. Midwolda 17 mei 1654.

Eexta 16 oktober 1655 (23) Hermannus Boeckholt, chirurgijn, accoord met Harmen Harmens voormond (tekent als Mr. Harmannus Bockholt, zijn vrouw (niet in de tekst genoemd) Margreta Bockholts), Adam Hindricks sibbevoogd, Peter Tiaerts vreemde voogd over de kinderen van Hermannus Boeckholt.

Scheemda 21 maart 1655 (24) huwelijkscontract Hermannus Boeckholt en Margarete Pezenius, wed. mr. Lippo Ayckes (stiefdochter van T. Hilbrandi (25), pastor te Saaxum). Voor hem: Focke Jacobs speciaal verzocht omdat de bruidegom geen bloedverwanten alhier te lande heeft. Voor haar: stiefvader Talaus Hilbrandi, pastor te Saaxum.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 Gerhardus, ged. Delfzijl 11 februari 1644.
- 2 Geertien, ged. Delfzijl 2 februari 1645.
- 3 Hindrick Hermans, ged. Scheemda 4 november 1649.
- 4 Geesien Boeckholt, ged. Scheemda 8 augustus 1652, tr. 1^e, otr. Delfzijl 4 november 1677 Wolter van Diest, chirurgijn, overl. voor 25 juni 1682, otr. 2^e Delfzijl 25 juni 1682 Jacob Pieters, snikkevaarder. Wolter van Diest tr. Termunten 20 oktober 1667 Grietje Egberts, overl. voor 4 maart 1674. Wolter tr. Termunten 4 maart 1674 Beertie Valks Drewerda, overl. voor 12 december 1675, dochter van Wolter Valcks en Frouwe Eppes. Wolter tr. Termunten 12 december 1675 Lammichjen Hartsma, afk. uit Bourtange, overl. voor 4 november 1677, dochter van Harmen Dercks en Heyeltien Siurtsema (26). Termunten 20 december 1675 (27) huwelijkscontract Wolter v. Diest en Lammichjen Hartsma.

Uit het tweede huwelijk:

- 5 Anneske Boekholts, otr. Scheemda 10 maart 1678, Hildebrandt Alberts Vos, ged. Midwolda 1 februari 1657, zoon van Albert Willems, koster, en Aafke Wensinck.

Scheemda 9 maart 1678 (28) huwelijkscontract Hillebrant Alberts Vos en Anneske Boekholts, dochter van Harmannus Boekholt en Margriete Pezenius.

Voor hem: Christoffer Winsink broer.

Voor haar: de moeder.

Uit dit huwelijk:

- a Aafke Hillebrants, ged. Midwolda 20 juli 1679, tr. Nieuwolda 22 april 1707 Peter Jans, zoon van Joannes Jacobs en Aafke Jacobs.
  - b Margarta Hillebrants, ged. Midwolda 3 december 1680, jong overl.
  - c Margareta Hillebrants, ged. Midwolda 9 maart 1683.
  - d Sijbrich Hillebrants, ged. Midwolda 23 november 1684.
- 6 Jannis Boekholt, ged. Scheemda 17 september 1665.

III.2 Harman Harmens Boeckholt, overl. voor 3 april 1679, zoon van II.2, tr. 1e (voor 10 mei 1629) Uneke N.N., tr. 2e 1656 Sibelke Borchers, dochter van Borchers N.N.

Beerta 10 mei 1629 (29) Harmen Harmens, voor Uneke zijn vrouw, leent van Gerrijt Luitkens en Trine (ehel.), maar ook van de armen in de Beerta, met name Hemmo Harkes en Geert Adams een bedrag groot 200 E.gld à 6%, vanwege de aankoop van een huis staande op Tiacke Tiarkes land, welk huis is gekocht van Gerrijt opgemeld.

Eexta 8 juli 1656 (30) huwelijkscontract Herman Hermans Boeckholt en Sibelke Borchers.

Voor hem: Willem Hermans broeder, Swaentie Geerts zuster (w.s. schoonzuster), [in de marge] Harmen Boekholt fedder, Margareta Pessimierius diens huisvrouw, Joncker Finck en Riemt Willems dedigsliden.

Voor haar: Jan Borchers broeder met sijn huisvrouw Talle Jans, Doe Jacobs swager met sijn vrou Geessien Borchers suster, Derck Jochums swager met sijn huisvr. Wije Borchers suster.

Eexta 18 maart 1657 (31) Harmen Harmens Boeckholt en Sijbelke Borcherts verkopen aan Warner Tijes en Wipke Harmens huis etc.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 Herman Hermans Boeckholt.
- 2 Grietien Hermans, afk. uit Midwolda, tr. 1^e Midwolda 1 maart 1667 Albert Ipens, ged. Midwolda 26 februari 1626, overl. voor 5 augustus 1677, zoon van Ipe Alberts en Geeske. Grietien tr. 2^e Midwolda 5 augustus 1677 Cierke Roelfs, afk. uit Onstwedde, (in trouwboek Sicko Roelefs).

Beerta 13 februari 1667 (32) huwelijkscontract Albert Ijpes en Griete Hermans.

Voor haar: Harmen Harmens Boeckholt vader, Willem Hermans oom.
 Beerta 3 april 1679 (33) Herman Hermans Boeckholdt, soone van Herman Hermans Boeckholt in zijn leven in de Beerta woonachtich; Ciercke Roelfs (tekent als Sirck Roelleffs) nomine uxori en Grietien Hermans dochter van Herman Hermans Boeckholt, maken afkoop nalatenschap met de weduwe Sibelke Borchers. Sibelke behoudt aan zich alle in- en uitschulden met het huis in de Beerta met de huisraad, zoals ze bewoont. Sibelke zal daarvoor betalen 170 car.gld. Er is sprake van 100 car.gld. dat Herman Hermans Boeckholt als voormond over Hermannus Boeckholdts kinderen aan Roelf Wessels en Meme (of Meine?) Tiackes (ehel.) op rente heeft gedaan.
 Albert ipens tr. Nieuwolda 1 maart 1652, (huwelijkscontract 13 december 1651) Ave Jans, overl. voor 16 januari 1664, dochter van Jan Jansen Vreese en Grete. Albert tr. Nieuwolda 16 januari 1664 Wendele Harmens, afk. uit Hellum, overl. voor 13 februari 1667.

Uit dit huwelijk:

- a Griete Alberts, ged. Nieuwolda 16 februari 1668.
- b Uncke (Uneke) Alberts, ged. Nieuwolda 3 december 1669.

Noten

- 1- Aanvullingen en correcties op Duinkerken, (xx). (N.B. let even op het volgnummer: Bram)
- 2- Met dank aan Petronella J.C. Elema te Groningen, Klaas Bijsterveld te Sauwerd en Fred Wiersema te Belmont, MA (VS).
- 3- W. Duinkerken, "Sinds de Reductie in Stad en Lande van Groningen", Bedum (1991).
- 4- Hommes, H.L., "Weemhof", Ned. Leeuw 85 (1968), kol. 103-108, Hommes, H.L. en Roemeling, O.D.J.. "Weemhof", Ned. Leeuw 85 (1968). Kol. 196-199.
- 5- GrA, R.A. III a 24.
- 6- H. Stuut, "Stuut, een tak van een oud Oldambster geslacht", Gruoninga 39^e jaargang (1994), blz. 125,126.
- 7- GrA, Oldambt, inv. no. 7072.
- 8- Drents Archief, toegang 0024, inv. no. 12.
- 9- GrA, Oldambt, inv. no. 7376.
- 10- GrA, Oldambt, inv. no. 7377.
- 11- GrA, Oldambt, inv. no. 7377.
- 12- GrA, Oldambt, inv. no. 7377.
- 13- GrA, Oldambt, inv. no. 7377.
- 14- Toegang 1534, inv. nr. 87 (ex III a 20).
- 15- Toegang 1534, inv. nr. 87 (ex III a 20).
- 16- GrA, RA, Toegang 1534, inv. nr. 89 (ex III a deel 22).
- 17- GrA, RA, Toegang 1534, inv. nr. 89 (ex III a deel 22).
- 18- GrA, RA, Toegang 1534, inv. nr. 89 (ex III a deel 22).
- 19- GrA, RA, Toegang 1534, inv. nr. 89 (ex III a deel 22).
- 20- GrA, Oldambt, inv. no. 7378.
- 21- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7378, oud V dd 3 (Winschoten).
- 22- W. Duinkerken, "Sinds de Reductie in Stad en Lande van Groningen", Bedum (1991).

- 23- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7090.
- 24- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7219.
- 25- W. Duinkerken, "Sinds de Reductie in Stad en Lande van Groningen", Bedum (1991).
- 26- Huppeldepup 3004, 58 & 59: Johan Waterborg; " De herkomst van Wibrandus Hartzma".
- 27- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7230.
- 28- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7220.
- 29- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7073.
- 30- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7090.
- 31- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7090.
- 32- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 7076.
- 33- GrA, R.A. Oldambt, inv. no. 4077.

Van der Wijk – Wijntjes door Maureen van Brenk-Hoogbeem, Heerhugowaard.

Heden overleed na een kortstondige ziekte mijn lieve moeder, onze lieve groot- en overgrootmoeder

**HINDERIKA AALTJE
WIJNTJES**

sedert januari 1919 weduwe van Hendrik van der Wijk, in de ouderdom van 89 jaar.

Haren, 5 februari 1986.
„Erasmusheem" K. 403.

Correspondentieadres:
Spinozalaan 10, 9752 NS Haren.

A. E. G. SCHURMAN-VAN DER WIJK

F. H. SCHURMAN

M. E. SCHURMAN-ZANDVOORT

Fineke, Algon en Karen

Maarssenbroek:

H. J. BOON-SCHURMAN

R. J. M. BOON

Meindert en Els

De overledene is opgebaard in een der rouwkamers van het Uitvaartcentrum „Algemeen Belang", Esdoornlaan 187, wijk Selwerd te Groningen.

Bezoek zaterdagavond van 7-8 uur.

De crematie zal plaatsvinden op maandag 10 februari om 11.00 uur in aula 1 van het crematorium te Groningen.

Gelegenheid tot condoleren na afloop van de plechtigheid in de koffiekamer van het crematorium.

Tijdens het indiceren van familieadvertenties voor de NGV kwam ik het volgende tegen. Hinderika Aaltje Wijntjes is overleden op 5 febr. 1986, op de respectabele leeftijd van 89 jaar. Op zich niets bijzonders, ware het niet dat zij sinds 1919 weduwe is. Ruim 66 jaar.

Hinderika is geb. Uiterwierde op 3-12-1896 als dochter van Jan Wijntjes, tuinman en Geertje Voogd.

Op 24 mei 1918 is het groot feest te Delfzyl want dan trouwt zij met Hendrik van der Wijk. Hij is geb. Harkstede gem. Slochteren op 25-1-1893 als zoon van Derk van der Wijk, veehouder en Alagonda Elizabeth Bunt.

Hendrik is schipper van beroep en hij overlijdt op de Noordzee op 03-01-1919. Het overlijden is in Ten Boer aangegeven. Hij is dus hoogstwaarschijnlijk verdrongen, een mogelijkheid is dat het schip waar Hendrik op voer tegen een mijn is gevaren. Zou Hendrik geweten hebben dat zijn vrouw zwanger was.

Het volgende lezen we in de Heldersche Courant van 4 februari 1919 (bron Delpher.nl)

Mijnen in de Noordzee. (het is mogelijk dat de boot van Hendrik tegen een mijn is gevaren) Volgens authentieke inlichtingen van het Fransche zeekaartenarchief en van de Deensche mijnvegerseskaders, bevindt zich in de Noordzee een groot mijnveld, dat zich uitstrekt van Noorwegen tot de Orkney-eilanden en bestaat uit duizenden en duizenden mijnen, in 1917 gelegd. Op enkele plaatsen is het 10 tot 15 Deensche mijlen breed. Op het oogenblik is dat mijnveld een onoverwinnelijke hinderpaal voor de zeevaart. Het kan slechts worden gepasseerd langs de Noordsche kust. Het vaarwater tusschen Schotland en de Orkney-eilanden is ook geheel door mijnen versperd. Vaartuigen welke door het Kanaal willen gaan, kunnen òf door de open vaargeul in de Noordzee gaan òf van Mary Island de Engelsche Oostkust volgen tot het Kanaal. Ook daar ligt het overigens nog vol mijnen, maar de Engelsche mijnvegers werken er met groote energie aan. Ook in het middenste gedeelte van de Noordzee loeren allerhande gevaren op de scheepvaart. Het zal vermoedelijk vele jaren duren, eer de Noordzee een geheel vrij vaarwater wordt.

Uit dit huwelijk is een dochter geboren, door de advertentie is zij alleen bekend bij de initialen A.E.G. Deze dochter trouwt met meneer Schuurman en zij krijgen een zoon en een dochter.

De grootouders van de A.E.G. zijn:

Jan Wijntjes, geb. Oterdum gem. Delfzyl 17-12-1864, schoenmaker / groentenhandelaar, overl. Farmsum, gem. Delfzyl 9-03-1932, zn.v. Johannes Wijntjes, schoenmaker en Aaltje Wierenga. **Trouwt** Delfzyl 16-10-1889. **Geertje Voogd**, geb. Uitwierda 16-6-1868,, overl. Farmsum gem. Delfzyl 21-6-1934, dr.v. Hindrik Voogd, tuinier en Abeltje Zaagman.

Derk van der Wijk, geb. Ten Boer 23-11-1873, dienstknecht, overl. Ten Post gem. Ten Boer 31-1-1952, zn.v. Hendrik van der Wijk en Fenje Deelstra. Trouwt Slochteren 30-12-1892. *Alagonda Elizabeth Bunt*, geb. Hakstede gem. Slochteren 4-1-1872, dienstmeid, overl. Ten Post gem. Ten Boer 25-3-1943, dr.v. Wicher Bunt en Detje van der Meer.

Uiteraard kunt u bij ons kopiëren.... ...maar weet u wat u ook bij ons kunt doen en laten doen?

3-d printen, advies vragen, ansichtkaarten kopen, bestanden downloaden, bezorgen, blokjes lijmen, boeklijmen, bubbeltjes enveloppen kopen, buttons maken, cadeau-papier kopen, dozen kopen, drukwerk laten maken, dvd's (laten) kopiëren, enveloppen laten vullen (couverteren), flyers printen of drukken, foto's printen, garenloos brocheren, gaten boren, gekleurde enveloppen kopen, inbinden in je eigen ontworpen kaft, inbinden met een metalen ring, inbinden met een plastic ring, internetten, cadeau linten printen, kaarten rillen, kalenders maken, kantoorartikelen kopen, kopiëren in kleur, lamineren, mokken bedrukken, muismatjes bedrukken, nauwkeurig snijden, op allerlei stickers printen, op gekleurd papier printen: dun, maar ook heel dik, pakjes ophalen, pakjes versturen, posters printen tot wel 15 meter lang, printen in kleur, printen in zwart-wit, tattoos printen, printen vanaf een usb, printen vanuit je mail, puzzels maken, scannen, sleutelhangers maken, thermisch inbinden in een kartonnen- of stalen rug, t-shirts bedrukken, video's omzetten naar dvd, steeds meer kantoorartikelen kopen, visitekaartjes maken, en nog veel meer maar de advertentieruimte is niet groter...

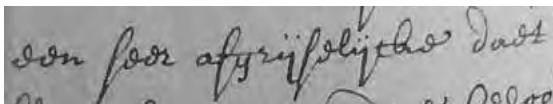
COPYRIGHT!

**Kerklaan 49-51 Groningen, tel 050-5714666,
Verl. Hereweg 45 Groningen, tel 050-5275555,
Verl. Bremenweg 8 Groningen, tel 050-3188034
Julianaplein 6 Roden, tel 050-5016519**

www.copyright.nl - info@copyright.nl

De afgrijselijke daad van Here Pijs en de zoektocht naar zijn vader

door Antonia Veldhuis

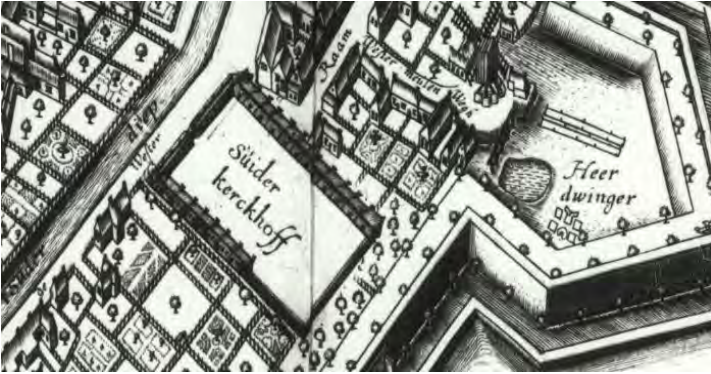

Dit leek een gemakkelijk artikeltje te worden. Alle ingrediënten waren aanwezig, het kon niet missen. Een uitgebreide akte met de beschrijving van een delict, de afloop ervan, de datum, de dader, het slachtoffer, de Friese hoofdpersoon en zijn in Groningen wonende zoon. Een logeerp partij waarbij een moord wordt gepleegd. Ondanks het feit dat de geboortes, huwelijken en lidmatenregisters van Fryslân en Groningen voor 1811 digitaal te doorzoeken zijn, bleken gegevens over onze hoofdpersoon moeilijk te vinden.

De afgrijselijke daad

Moord - dat moge bekend zijn - mag niet en mocht ook in vroeger dagen niet. De dader riskeerde dat hij/zij dezelfde straf kreeg als het delict. Iemand vermoorden leverde dus de doodstraf op. Onder moord viel ook zelfmoord en ook dit was in vorige eeuwen strafbaar. Omdat het bij een 'succesvolle poging van het delict' zelfdoding wat moeilijk was om de dader te straffen, zocht men genoegdoening bij de erfgenamen. Vaak was dit in de vorm van een geldbedrag, veelvuldig terug te vinden in de zogenaamde breukboeken (i). Maar laat ik de afloop niet verklappen.

Het echtpaar Gosselick Heerts en Geeske Abbas woont in Groningen. Ze hebben Gosselicks vader, Here Pijs, te logeren. Here komt uit Friesland, het is dus een hele reis geweest. Het voorval dat grote invloed zal hebben op het leven van genoemd echtpaar speelt zich af op dinsdagavond 17 mei 1687. Vader Here is al voor 9 uur die avond naar zijn slaappleeds gegaan, de bedstede in het huis van zijn zoon in de Sledemenerstraat. Waar Gosselick en Geeske op dat moment zijn is niet bekend. Wanneer het echtpaar ontdekt wat er met vader is gebeurd, weten wij ook niet. Wel wat hij gedaan heeft en (mogelijk later) het tijdstip waarop hij zijn misdaad pleegde. Wat er is voorgevallen lezen we in het Akteboek van Burgemeesteren en Raad (ii): Op dinsdagavond tussen negen en tien uur heeft Here Pijs, geboortig van Sneek, zich 'selven daer in de bedstede verhangen'. Dit is, staat er in de akte, een 'seer afgrijselijcke daet' en behoort dus als 'affsrick voor anderen' te dienen. Hierop dient zoon Gosselick een request in, dat getekend wordt door diverse bureu. Wat hij precies vraagt staat niet genoteerd. Dit verzoek wordt op vrijdag 20 mei door de Heren Burgemeesteren en Raad gehonoreerd. Ze geven toestemming om het ontzielde lichaam in een kist te leggen en het nog dezelfde nacht in alle stilte in de Heere Dwenger 'omtrent' het zuider kerkhof te begraven.

Wat er bekend is over Here Pijrs en Gossel(ick) Heerts

Here Pijrs - overleden Groningen 17 mei 1687 - is een naar schatting 65-jarige man die in Friesland woont. Hij was op 6 januari 1648 in Sneek getrouwd als Heert Pyers Wynya (ondertrouw als Heert Piers Wynia 10 december 1647) met Bauck Goslycks. Hun zoon Gosselick Heerts was, toen hij op 11 maart 1686 in Groningen met Geeske Abbas uit Bremen trouwde, afkomstig van Woudsend in Friesland. Haar getuige bij hun huwelijk is haar broer Luint Abbas. Geeske was in juni 1684 lidmaat van de kerk in Groningen geworden.

Op het moment van het tragisch gebeuren is het echtpaar nog kinderloos. Twee jaar later, op 23 juli 1689, laten ze in de Martinikerk in Groningen hun dochter Baukjen dopen. Ze wonen dan nog in de Sledemennerstraat. Twintig jaar later (1710) komen we Gosse Heeres in Groningen tegen op het adres Nijestad. Van Gosse vond ik daarna geen gegevens meer.

Vrijwel zeker was Pier Winia de vader van Here (ook Hart, Heere, Heert). Het probleem was echter dat ik - al vrij snel na de vondst van mijn (eerste) Pier Winia - nog iemand met die naam vond. Uit het boek *Tussen Gideonsbende en publieke kerk (iii)* haalde ik: 'Achter de naam van Pier Winia gingen twee personen schuil. De ene Pier was in negatieve zin een bekende van de kerkenraad en de classis. Deze schipper was een groot drinker en hij bezocht tevens de hoeren in Groningen. De andere Pier was een ouderling (Sneek) en tevens afgevaardigde naar de synode. Dus lezen we meer over Pier één dan over Pier twee.'

En daarna vond ik nog enige naamgenoten. Omwille van de leesbaarheid heb ik de plaats van herkomst, de naam van de echtgenote en de datums van de burgereed en lidmaat kerk Sneek in een schema gezet. Hierin staat niet de uit Dokkum afkomstige Pier.

Het onderzoek naar de vader van Here Pijrs Winia

Kandidaat vader één: Pier Gerbens Winia

Ongetwijfeld de meest interessante kandidaat is deze schipper, die als Pijer Gerbens (dan zonder achternaam) in 1596 in het burgerboek van Sneek is genoteerd. Hij staat op de lidmatenlijst van de kerk van Sneek in 1597. Met zijn eerste echtgenote Hylck Annes krijgt hij twee kinderen. Goslick in 1596 en Jelle in 1601. Met zijn tweede echtgenote Aet Cornelis krijgt hij tussen 1605 en 1612 vier kinderen: Hil, Id, Goslick en Gerben. Tussen maart 1602 en april 1605 komt hij twintig maal voor in de handelingen van de kerkenraad van Sneek, vaak weigert hij te verschijnen. Hij mag niet meer aan het avondmaal deelnemen. In 1613 wordt hij weer toegelaten, in 1616 is het weer raak. Tot 1621 staat hij 16 maal vermeld wegens dronkenschap, belediging, vechten, bezoek aan de hoeren in Groningen, stelen van een bijbel, het huisvesten van dronken volk en 'snarenspeel'. Ook weigert hij regelmatig voor de kerkenraad te verschijnen. In 1621 wordt hij van de kerkelijke gemeente Sneek afgescheiden. Er is geen doop van een Heere genoteerd.

Kanshebber twee: Pier Piers Wynia

In diverse publicaties op internet wordt deze Pier Piers opgevoerd als vader. Op de meeste sites waarop hij genoemd wordt staat Here genoteerd als geboren in 1625, echter steeds zonder bronvermelding. Mailen naar de beheerders van de websites met de vraag naar het bewijs dat deze Here de voorvader was, leverde het antwoord op dat men geen bewijs had. Op grond van de naam had men Pier Winia als vader van Heert toegevoegd. Het geboortjaar was een schatting. Pier wordt in 1606 ingeschreven in het Burgerboek van Sneek, hij legt op 24 juni de gelofte af, komend van Roordahuizen. Hij en echtgenote Pietke staan in 1613 op de lidmatenlijst van de gereformeerde kerk van Sneek, hij is dan ouderling. Diverse malen is hij afgevaardigde naar de Synode en in 1636 en 1638 lid van het Bestuur van Sneek. Ik vond van hem geen kinderen gedoopt.

Here zou ook de zoon kunnen zijn van Pier Heres.

Deze uit Harlingen afkomstige Pier is lidmaat van de kerk in 1589, in 1614 wordt hij ingeschreven in het burgerboek van die plaats. Op grond van de naam zou ook deze Pier de vader kunnen zijn, een bewijs hiervan vond ik niet. Wel trouwt er in 1622 in Harlingen een Here Piers.

De vierde mogelijkheid: Pier Nannes Winia

Een notitie op internet 'in de compagnie van Pier Nannes Winia in Leeuwarden' zette me op het spoor van deze vierde mogelijkheid als vader. Reden om ook op die naam verder te zoeken.

Pier Nannes legt in 1615 de eed als burger van Sneek af, hij is afkomstig van Loënga. In januari 1633 vinden we Pier en zijn echtgenote Reinu in de boeken in Leeuwarden. Een inventarisatie is opgemaakt na het overlijden van beide echtelieden.

Deze Pier is de enige die een zoon laat dopen met de naam Heerdt. Een kerkelijke inschrijving vond ik niet in Sneek, wel enige inschrijvingen dat ze uit die plaats kwamen.

De vijfde gevonden Pier:

Een vijfde Pier, of mogelijk is dit één van de vier hierboven genoemde Piers, is de man die op 8 januari 1599 in het burgerboek van Dokkum genoteerd staat als Pier Wijnties. Als zijn dienstbode Mints Syoerdsdr. in 1619 trouwt heet hij Pier Wyntkes.

Naam	Komt van	Echtgenote	Beroep	Overl.	Kind	Lidm. kerk	Burger
Pier Gerbens	Haskerdijken	Hil-Aet	schipper	na 1621	6	22-5-1597	23-12-1596
Pier Piers	Roordahuizen	Pietke	ouderling	na 1638	...	1613	24-6-1606
Pier Heeres	Harlingen	Baet Jans	...	na 1614	1	9-2-1589	22-12-1614
Pier Nannes	Loenga	Reinu Heerts	apotheker	1632	5	...	30-8-1615

De enige echte vader

Op 19 april 1616 is in Sneek de doop genoteerd van Heerdt, zoon van Pier Nannes en Reynu Heerds. Het echtpaar is niet getrouwd, toch staat er geen toevoeging 'onecht' bij. Pas drie jaar later trouwt het stel. Op 7 mei 1619 gaan Pier en Reynu in Sneek in ondertrouw, waar ze op 30 mei trouwen. Beide komen dan, staat erbij, van Sneek. Toen ik ook nog in Woudsend de doop van de kinderen van onze hoofdpersoon Heert vond, waaronder een dochter Rejnuw, was het bewijs geleverd. Van het echtpaar Pier - Reijnu vond ik in Leeuwarden meer gegevens, waaronder de doop van zoon Willem op 24 februari 1630, de notitie dat ze in 1622 in Deventer woonden (bij Edger Jacobus Papma en Wobbeke Boonis), vermelding van enige leningen en dat ze vijf kinderen hadden. Verder was Pier in 1621 apotheker, in 1628 hopman en in 1633 wordt hij cornet genoemd.

Handwritten church record snippet showing a baptism entry for Heerdt on April 19, 1616, with parents Pier Nannes and Reijnu Heerds.

Inventarisatie en slot

Op 31 januari 1633 wordt er voor burgemeester Tonis Riemers een inventaris (iv) opgemaakt in het sterfhuis van Renou Heerts weduwe van cornet Pijer Nannis Winie. Het is op verzoek van Gerrit Nannis Winia uit Winsum en Merten Heerts uit Sneek, resp. oom van vaders- en van moederszijde. Getuige is stadsbode Jan Jans. Er zijn vijf nagelaten weeskinderen. Er is sprake van een grote koffer met twee zegels en een wagenskiste, ook met twee zegels. (Oud arch. 317, inv.nr. L1215 fol 322).

Negen bladzijden met de opsomming van wollen en linnen kleren, linnenwerk, koper- en ijzerwerk, houtwerk, steenwerk, levendige have en geweren. Na een beschrijving van negen bladzijden stopt de inventarisatie abrupt.

Nog enige genealogische gegevens en dank aan

Heert (Here) Piers en Bauck Goslick laten vier kinderen dopen in Woudsend: Rejuuw op 17 januari 1649, Pier op 18 april 1650, Tryntie op 20 augustus 1654 en Goslyck op 18 april 1661. Heert was op 17 september 1671 lidmaat in Oldeboorn/Nes geworden, hij kwam van Woudsend.

De ouders van Reynu Heerds zijn Heert Willems (v) en Hill Abbes. Hun kinderen, allen gedoopt in Sneek: Frans en Martin (10 maart 1598), Reyn (10 juni 1599), Willem (29 januari 1602), Marten (10 maart 1608) en Wyllem (25 april 1609). Heert was lakenkoper, deed de eed als burger van Sneek op 17 mei 1588 en/of 12 januari 1609, zit in 1608 en 1609 in de raad en is in Sneek overleden rond 1610. Reynu Heerds en Pier Nannes hebben drie zonen: Heert, Pier (?), schipper op Deventer, tr. Jeltie Broercks) en de in 1630 geboren Willem. De andere twee kinderen vond ik (nog) niet.

De Bauck die op 17 april 1678 in Sneek is begraven is de schoonmoeder van Jan Blocks. Mogelijk is dat 'onze' Bauck.

Rest mij de volgende personen, die elk op eigen manier aan dit artikel bijdroegen, te bedanken: Wiebe Bergsma, Albert Beuse, Hessel Jaasma, Emmy Neut-Regts en Johan Taal.

Noten

- (i) Register waarin boetes wegens delicten (diefstal, moord, overspel) werden aangetekend.
- (ii) Groninger Archieven, toeg. 1534 inv. nr. 981 'Actenboek', registers van bevelschriften, ordonnanties, beschikkingen op verzoekschriften en vonnissen betreffende civiele en criminele zaken (voorheen RA III tt), datum veneris 20 mei 1687.

- (iii) *Tussen Gideonsbende en publieke kerk, een studie over het gereformeerde protestantisme in Friesland, 1580-1650* van W. Bergsma.
- (iv) Toegang 317, inv. nr. 1215 fol. 322.
- (v) Zie voor Heert en Hill de genealogie Ferf in het *Genealogysk Jierboek* van 1992 bladzijde 9. Reynou is hierin niet uitgewerkt, de tweede Marten ontbreekt.

Boekenrubriek

Tobias Wagenaar, redacteur, tkjwagenaar@gmail.com

Ook gedurende de zomermaanden van 2017 zijn er weer een aantal boeken verschenen. Ondanks het feit dat deze periode bekend staat onder de naam komkommertijd. Mocht u voor de volgende afleveringen van deze rubriek een boekentip hebben schroom niet om deze te melden aan de redacteur van dienst. Hij zal hem gaarne opnemen.

Verschenen boeken

Topsporters uit Groningen – Goud, Ja – door Gerard van den Berg en Louis Straatman. In het boek worden een 17tal topsporters die afkomstig zijn van het Groningerland geïnterviewd. Denk hierbij onder andere aan de schaatssters Renate Groenewold, Marianne Timmer, of voetballer en voetbaltrainer Erwin Koeman. Het betreft topsporters uit 11 verschillende sporten. Wat waren hun drijfveren, hoe verloopt/verliep hun sportloopbaan? Maar ook leest u over hun Groningse achtergrond. Prijs 19,99 euro.

Rijk in Groningen. Hoewel er geen direct boek aangekoppeld is, betreft het een expositie in het Groninger Museum die handelt over Borgen en Stadspaleizen in de periode 1600-1800. De tentoonstelling loopt gedurende de periode 27 mei tot en met 12 november 2017. Bijna een must voor ons lokaal geïnteresseerde geschiedkundigen en genealogen. Ook al is er geen boek van gemaakt bij deze expositie, toch vertelt Egge Knol in het magazine Groninger Museum het een en ander over de rijke bovenlaag die behandeld wordt in deze tentoonstelling. Het magazine is aldaar te koop voor 2 euro. Heeft u een Museumjaarkaart, dan kunt u zo naar binnen.

Koffie Vers(ch) Gebrand! – door C. van de Wal. Aan deze tentoonstelling in het Noordelijk Scheepvaartmuseum, van 8 juli tot en met 12 november 2017, is wel een boek gekoppeld. In het geïllustreerde boek komen de diverse koffiebrandereien aan bod. Denk hierbij onder andere aan Tiktak, maar ook aan Kahrel's en Niemeijer. Prijs 24,95 euro.

Daniel Jacobs Boerma's reis naar Engeland in 1848 – door Albert Buursma. Het is een bewerkte versie van het dagboek dat betrokkene bijhield op zijn reis aan boord van de Elsiëna in 1848 richting Londen. De zeereis duurde ongeveer 3 weken voor de boerenzoon. Albert Buursma zorgt voor achtergrondinformatie en bewerkte het oorspronkelijke verhaal. Prijs 12,50 euro.

Sint Anthony Gasthuis Groningen 1517-2017 - door Beno Hofman. Dit Gasthuis viert zijn 500-jarig bestaan. Het heeft gefungeerd als ziekenhuis voor pestlijders, maar ook als dolhuis. Heden ten dage wonen er jonge en oude Stadgers tezamen in een rustieke omgeving. Beno Hofman loopt door de geschiedenis van het geheel heen. Het boek is voorzien van afbeeldingen. Prijs 19,50 euro.

De Amsterdamse school in Groningen – Vier wandel of fietsroutes door de stad – door Ronald Elink Schuurman en Bob Lodewijks. Door middel van plattegrondjes kunt u een viertal routes volgen, ongeveer 30 panden per tocht. U ziet voorbeelden van gebouwen van de Amsterdamse Schoolstijl. Over de gebouwen wordt aanvullende informatie verstrekt. Ook krijgt u uitleg waar de Amsterdamse School voor staat. Geïllustreerd. Prijs 19,50 euro.

De Dollard – Een dijk te ver – door Carla Alma. Centraal staat de waterschapsgeschiedenis rond de Dollard. Zoals vanouds, inpolderen. Maar ook de opkomst van natuur- en milieuaspecten rond de jaren 70 van de vorige eeuw komen aan bod. Dit afgezet tegen de economische achtergrond van het gebied. Uitgave van Profiel. Prijs 19,50 euro.

Stad & Universiteit – door Elmer Spaargaren. Fotograaf Spaargaren maakte een fotoboek waar beiden elkaar raken. Diverse facetten van beide komen voor het voetlicht. Leuk tijdsbeeld. Prijs 25 euro.

Groningse plaatsnamen verklaard – door Gerard van Berkel. Het is deel 2 uit de reeks Nederlandse plaatsnamen. Rond de 650 Groningse plaatsnamen worden verklaard. Prijs 34 euro.

Geschiedenis Literatuur Architectuur Natuur
Duitse boeken voor Duitse prijzen

Boeken over Groningen

BOEKHANDEL
GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53
9712 HC Groningen

050-312 25 23
info@godertwalter.nl
www.godertwalter.nl

Allemaal digitaal (tweënvijftig)

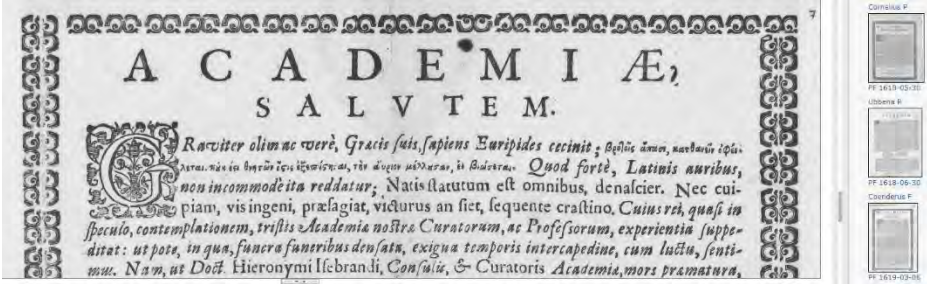

Antonia Veldhuis, Veenwouden

Elders in dit nummer staat het verhaal over de zoektocht naar de voorouders van Here Pijrs. Ik vond een deel van de gegevens op internet. Al snel stuitte ik op websites waarin de naam van de vader werd genoemd. Onderzoek leerde me dat dit niet kon kloppen. Deze foutieve vermelding stond op diverse sites. Van elkaar overgenomen? Hierbij dus maar weer eens de waarschuwing c.q. tip: controleer gegevens die u van (particuliere) websites haalt. Er wordt soms/vaak gewerkt met knippen en plakken. Op sites van archieven kunt u meestal gegevens controleren met behulp van de bijgevoegde scan van de akte. Er kan een tikfout zijn gemaakt. Een tweede tip: lees op websites de instructie en bij (digitale) boeken de inleiding. Onlangs deed ik dat (beetje laat) met het boek *Academische Rouw* van J. Ensink. Dit was niet slechts de beschrijving van honderden namen en familieverbanden, maar ging eigenlijk over de *Programmata Funeria*.

Nadat ik de betekenis duidelijk had ging ik op internet zoeken of deze programmata mogelijk digitaal waren. Dit bracht me (via zoeken op google op de woorden *Programmata Funeria*) op de site <http://facsimile.ub.rug.nl>, de digitale collectie op de website van de Universiteit van Groningen. Vanaf de oprichting van de Universiteit Groningen werden er regelmatig programma's gedrukt om plechtigheden en gebeurtenissen aan te kondigen. Hieronder waren ook begrafenissen van hoogleraren, curatoren, studenten e.d. Er staan 287 stuks online, ze zijn vrij voor iedereen in te zien en te downloaden.

De werkwijze om dit moois te krijgen: Ga naar *Collecties* (onder *Uitgelichte collecties*) en kies daar *Programmata*. Intikken van een naam in het zoekscherm geeft de treffers. 'Mijn' Borgesius gaf er vier. In volgorde van jaar ziet u ze. Aanklikken geeft het vergrote document, rechts in beeld staan dan alle programmata. De oudsten (van 1616) staan bovenaan, de laatste is van 1940 (merendeel voorstellingsredes). Als u de rechterkolom wat breder maakt kunt u de namen lezen. Er is een klein probleempje, tot 1876 zijn ze in het Latijn. Bij publicatie van een illustratie (uiteraard vraagt u even toestemming) wel even de bron vermelden. Tevergeefs zocht ik voor deze programmata in andere universiteiten. Weet u ze? Geef ze door! Wel kreeg ik van de heer W.A. Braakman het adres http://www.dbnl.org/tekst/_jaa002186601_01/_jaa002186601_01_0012.php (omwille van de leesbaarheid haalde ik de onderstreping weg) het jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1886. Hierin staat een artikel van dr. W. Bisschop met uitleg over de

funebria en over de geschiedenis ervan. Het artikel vertelt dat er veel zijn weggegooid, omdat men het nut er niet van inzag.

Wilt u van Ravenperger een afbeelding zien, dan kan dat op <https://hoogleraren.ub.rug.nl> in de online *Catalogus Professorum Academiae Groninganae* van de Rijksuniversiteit Groningen. Op deze site staan van 63 mannen en vrouwen schilderijen of foto's, vanaf de oprichting tot 1970. U kunt met de muis over de balk met afbeeldingen scrollen of een persoon zoeken door in het zoekscherm een naam in te tikken. Aanklikken geeft een vergroting met informatie over hem/haar. Lees verder geeft genealogische gegevens.

'Door Zijne Majesteit zijn benoemd en aangesteld tot officieren bij den Landstorm der provincie Groningen, de navolgende personen' is de kop in de Nederlandsche Staatscourant van woensdag 27 maart 1833. Deze tip kreeg ik van Jan Jaap Hazenberg, u kunt de lijst namen, met plaatsen, zien door www.delpher.nl te openen en dan in het zoekscherm de woorden *landstorm Leuringh* in te typen. U krijgt dan één treffer. Een paar namen: Menkema, Juursma, Brands, Veldman, Panhuis, Beukema, Bakker, Melissen.

Op 14 oktober aanstaande is het honderd jaar geleden dat de uit Leeuwarden afkomstige Mata Hari voor het vuurpeloton kwam. Ter gelegenheid van dit feit opent het Fries Museum (www.friesmuseum.nl) een grote tentoonstelling over haar: Mata Hari: de mythe en het meisje. Een voorproefje vindt u alvast op hun website: Over het icoon, in Parijs, stap in de voetsporen van Mata Hari en haar doodvonnis. In het museum zelf vertellen 150 voorwerpen uit haar leven

over deze 'femme fatale'. Hieronder het boekje 'Ons Kindje', waarin ze over haar twee kinderen, Norman en Jeanne Louise, schreef.

Adresboeken zijn handig om te zien welke mensen bij uw voorouders in de straat woonden en wat hun beroep was. Er zijn van Groningen intussen enkele tientallen digitaal gemaakt en op internet in te zien. Als u op www.archieven.nl de zoekterm *adresboek groningen* intikt en daarna uit de rechterkolom *Groninger Archieven* selecteert krijgt u zo'n 50 treffers. Door op het kopje Jaar te klikken kunt u de volgorde hiervan veranderen in oplopend of aflopend. Vanaf het jaar 1880 tot en met 1972 staan hier diverse van deze boeken met als titel *Algemeen adresboek van Groningen, naar officiële opgaven bewerkt, met alfabetische naamlijst* enz. Over latere jaren zijn er adresboeken van openbare instanties en van het bedrijfsleven. Van de boeken met het teken van Acrobat reader ervoor zijn na aanklikken scans in te zien, zie bovenste item van onderstaande illustratie. De andere exemplaren kunt u in de bibliotheek inzien. De boeken zijn meestal alfabetisch op achternaam.

19525.1900	Algemeen adresboek van Groningen, naar officiële opgaven bewerkt, benevens alfabetische naamlijst der onderscheidene beroepen en bedrijven, naamwijzer van de hooge collegien, het gemeentebestuur, particuliere instellingen, maatschappijen ... artikelen. - Groningen : J.B. Wolters, 1880-1972, 1900	Joh. J. Kars; K.J. Maris	1900
30459	Adresboek der stad Groningen / naar officiële bronnen bew. door Joh. J. Kars en K.J. Maris. - 1904	Joh. J. KarsK.J. Maris	1904

Wilt u meer websites zien? Voor de Groninger archieven schreef ik een folder van acht bladzijden, geactualiseerd op 15 maart 2017. Hij ligt op het archief. Op www.ngv.nl staat elke maand een *Column* van mijn hand.

Maar ook ik heb inspiratie nodig, weet u leuke sites? Mail ze me!

Nog een laatste tip: als u in een tekstdocument werkt, sla dan regelmatig uw tekst op of zet het op automatisch opslaan. Dan hoeft u niet opnieuw te beginnen als er een storing optreedt (recent praktijkvoorbeeld).

Nieuws van de Archieven

Tobias Wagenaar, redacteur

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000 ;
www.groningerarchieven.nl

Het betreft genealogische werken die zich nieuw bevinden in de bibliotheek van de Groninger Archieven. U kunt deze boeken aanvragen. Aanwinsten genealogieën etc. in de bibliotheek (toegang: 1957)

31051 Neringdoenden, landbouwers en hun naburen uit Nieuwe Pekela in de

periode 19e - 20e eeuw / L.W. Kanning. - Etten-Leur : [eigen uitg.], 2016. - 385 p. : ill., portr. ; 30 cm. Betreft genealogische gegevens over de middenklasse in Nieuwe Pekela in de 19e en 20^e eeuw, met korte bijdragen over diverse aspecten van de lokale geschiedenis. Met lit. en bronnenopg. – Met reg.

31052 Vervolg en aanvulling van het boek "Neringdoenden, landbouwers en hun naburen uit Nieuwe Pekela in de periode 19e - 20e eeuw" / L.W. Kanning. - Etten-Leur : [eigen uitg.], 2016. - 263 p. : ill., portr. ; 30 cm. Met lit. en bronnenopg. - Met reg.

31053 Historische gebeurtenissen die zich afspeelden in Nieuwe Pekela en wetenswaardigheden over de bewoners samengesteld uit krantenberichten in een periode van 100 jaar 1850-1950. Dl. 1 / L.W. Kanning. - Etten-Leur : [eigen uitg.], 2017. - 326 p. : ill., portr., krt. ; 30 cm. Betreft korte bijdragen over de geschiedenis van Nieuwe Pekela in de 19e en 20e eeuw, met genealogische gegevens over de bevolking van Nieuwe Pekela in deze periode. Met lit. en bronnenopg. - Met reg.

31054 Historische gebeurtenissen die zich afspeelden in Nieuwe Pekela en wetenswaardigheden over de bewoners samengesteld uit krantenberichten in een periode van 100 jaar 1850-1950. Dl. 2 / L.W. Kanning. - Etten-Leur : [eigen uitg.], 2017. - 324 p. : ill., krt. ; 30 cm. Betreft korte bijdragen over de geschiedenis van Nieuwe Pekela in de 19e en 20e eeuw, met genealogische gegevens over de bevolking van Nieuwe Pekela in deze periode.. Met lit. en bronnenopg. - Met reg.

30978 Kwartierstaat van Janna Fransisca Kuiper : "van Groede tot Groningen" / Jan Roelfsema. - Groningen : [eigen uitg.], 2017. - [ca. 45] p. : ill. ; 31 cm.

31190 Genealogie van het nageslacht van sergeant Evert Halsema of het vierde geslacht Halsema van het Hogeland? / Juus Halsema. - Leusden : [eigen uitg.], 2017. - 74 p. : ill. ; 31 cm.

31124 Genealogisch overzicht van het meer van 450 jaar oude Groningse geslacht Bandringa : stam: Fredewolda / samenst.: Goffe Frederik Miedema. - Hoogezand : [eigen uitg.], 2017. - 190 p. : ill., portr., krt. ; 30 cm. Titel op voorplat: Genealogisch familieoverzicht van het Groningse geslacht Bandringa : met oorsprong in Lettelbert en Tolbert. - Met lit. en bronnenopg.

31125 De joodse inwoners van Veendam-Wildervank, Hoogezand-Sappemeer, Zuid- en Noordbroek en Slochteren 1674-1811 / Engbert Schut. - Groningen : [eigen uitg.], 2017. - 148 p. : ill., krt., plgr. ; 31 cm. Met reg.

31303 Hebt elkander lief : kroniek van de families Bakker en Westerhuis en de meelfabriek J.W. Bakker JDzn in Groningen / Martin F. Oomkes. - Heveadorp : [eigen uitg.], 2017. - 119 p. : ill., geneal. tab., plgr. ; 24 cm. Met lit. en bronnenopg.

Naamlijsten XLVIII

Willem G. Doornbos, Groningen

Schatregister Saxumhuizen 1742 (1)

Landerien of plaetsen onder het schadregister van Saexumhuisen, welke 30 jucken of daarbooven onder behuisinge groot sijn, 1742 opgemaakt (2).

Rinne Tammes	63	provincie eigenaar 72½*
Bastiaen Breuls	64	adidem
Cornelijns Meertens	63	hr. van Dijxthuis eigenaar 59*
Heere Peters Sandvoort	42	mevr. Burmania 38*. NB. Boovenstaande 4 stemmen worden gesustineert aen het huis van Bellingeweer te behooren.
Derck Dercks	68	mevr. van Menkema eig. Bij het nieuwe huis kan gebragt worden 10 juck 3 vennen daar het huis op staat 20 juck tusgen de weegen, noch 3 juck
Jacob Meints	41	pastor Stheman eig., collatie aen Dijxterhuis
Ariaen Reinties	49	49½* Dijxterhuis van 21 ¾, raetsheer Keyser 9, past. Sthemans 5, mevr. Burmania 11½ eigen.
Luint Luies wed.	74	De stadt 20, provincie 19, Euwsum 7, kerke van Peterb. 2½, selfs 30 staande op de 4 eesten de behuisinge en is het landt mandeeligh, behalve het eigen
Tiaart Migeels op de olde Holm	33	collatien an Dijxterhuis 53* wordende de landerien noch pro indiviso door de eygenaren beseeten
Michiel Tiaards nu Haie Dercks	65	selfs eign. colla. aen Dijxterhuis 77½*
Melle Peters	37	eigen. pastor Themmen van Aamsvoord 22, waarop het huis staat 4, aen de heer ontf. Lhoman 10 ¾ vrij landt gesworen Ripema
Jan Clasen	36	pastorie landt van Saexumhuisen 42*
Jan Hindricks	33	adidem

NB. Bij de plaetze van Haije Dercks worden tans door aenkoop en toe huirenge 77½ jucken gebruikt, maar het consteert dat het huis staat op 40 juck, als 1684 heeft Tiaart Micheels 9 en 1699 22 juck en 1715 dies soon Micheel Tjaarts 9 juck gekogt, welkers koopbreeven alle melden dat porsceelen in de 40 juck zijn en worden de landerien tans in de mande door de erfgenamen beseeten.

- (1) GrA, Menkema Dijksterhuis [623], inv. 144 (vroeger inv.nr. 82) 2e pak, 1742.
* = aangepaste getallen in potlood bijgeschreven.
- (2) In dorso: De plaetsen welke over 30 jucken groot zijn.

Foto Groninger Museum – Rijk in Groningen Borgen en Stadspaleizen 1600-1800. (zie boekrubriek voor nadere informatie).

Bestuur van de afdeling Groningen

Voorzitter

Gert Zuidema Zilverlaan 30, 9743 RK Groningen

voorzitter@groningen.ngv.nl

050-5776363

Penningmeester en vice-voorzitter

H. Boels Stadsweg 47, 9791 KA Ten Boer

penningmeester@groningen.ngv.nl

Secretaris (waarnemend – zie bestuurslid)

secretaris@groningen.ngv.nl

Bestuurslid

E.M. van Koldam P.J. Noël Bakerstraat 86, 9728 WD Groningen

06-22376299

Redactie GroninGEN

redactie@groningen.ngv.nl

A.E. Buurma Burg. Cleveringalaan 9, 9801 EN Zuidhorn

06-19783552

H.J.E. Hartog Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen

050-5253333

T.K.J. Wagenaar Spiegelstraat 103, 9721 JT Groningen

06-55502600

J.A.P. Waterborg Vijverweide 13, 9791 EA Ten Boer

050-2303440

Corrector

J.B. Kranenburg Antilopespoor 306, 3605 CX Maarssen

knipseldienst@groningen.ngv.nl

Knipseldienst

M. Becker-Jager Frankrijklaan 49, 9501 RN Stadskanaal

Webmaster

webmaster@groningen.ngv.nl

G. Zuidema Zilverlaan 30, 9743 RK Groningen

050-5776363

Website NGV afdeling Groningen www.ngv.nl/wwwGRN/

Inhoud GroninGEN

blz.

September 2017, nr. 3, jaargang 24

Voorwoord	65	De afgrijselijke daad van Here Pijrs en de zoektocht naar zijn vader	83
Afdelingsprogramma, Agenda, Digitaal toezenden GroninGEN en Vereningscentrum Bunnik	66	Boekenrubriek Alle@@@I Digit@@@I 52	88 90
Naamlijsten XLVII – Schatregister Saxumhuizen 1740	68	Nieuws van de Archieven	92
Sinterklaas Kapoentje – Niclaes Capoen	70	Naamlijsten XLVIII – Schatregister Saxumhuizen 1742	94
Gerhard Boekholt en zijn vrouwen	73	Foto Rijk in Groningen	95
Van der Wijk – Wijntjes	80	Colofon	96